НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

ОТЧЕТ

ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Представя се от фирми, предприятия, органи на държавно и местно управление и други до 08.07.2022 г , които имат извършени разходи през съответната година , свързани с опазването на околната среда на Териториалното статистическо бюро/Отдел "Статистически изследвания"

Област	
Булстат	
Наименование на предприятието	
Местонамиране на дейността (населено място гр.с.)**:**	
Адрес на предприятието	
Съставител (име и фамилия):	
Телефон за контакт	
е-майл адрес:	
Дата:	
Ръководител:	
Моля, посочете средносписъчния брой на наетите по трудово и служебно правоотношение през годината - брой	
Време за попълване на отчета (минути)	
БЕЛЕЖКИ ПО ОТЧЕТА:	

1. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ (ДМА) И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ГОДИНА

Хил. лева

	Шифър	Общо Разходи за придобиване на ДМА и нематериални активи	Разходи за придобиване на ДМА	Разпределение на разходите за придобиване		Разходи за реконструкция и основен ремонт на ДМА	Разходи за придобиване на нематериални активи
				Сгради, строителни съоръжения и конструкции, земя, проектиране, други	Машини, производствено оборудване, апаратура, транспортни средства		
А	Б	к.1 = к.(2+5+6)	К.2= к.(3+4)	3	4	5	6
ВСИЧКО РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДМА И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	9999						
РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДМА И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	1000						
ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ /0210+0270/	0200						
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) - /0211+0212+0213+0269/	0210						x
Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води	0211						x
Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води	0212						x
Канализация	0213						x
Други за отвеждане на отпадъчни води	0269						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0270						x
ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ	0300						
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА /0401+0470/	0400						x
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0401						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0470						x
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ /0510+0570/	0500						x
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0510						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0570						x
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ	0600						
ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ /0710+0770/	0700						x
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0710						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0770						x
ЗА ЛОВНО- И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ	0800						
ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ /0910+0970/	0900						x
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0911+....+0954+0959+0960/	0910						x
Инсталации за оползотворяване на неопасни отпадъци	0911						x
Инсталации за оползотворяване на опасни отпадъци	0930						x
Депа за неопасни отпадъци	0951						x
Депа за опасни отпадъци	0952						x
Съоръжения за неопасни отпадъци: транспортиране,съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0953						x
Съоръжения за опасни отпадъци: транспортиране, съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0954						x
Инсталации за обезвреждане на неопасни отпадъци, различни от депа	0959						x
Инсталации за обезвреждане на опасни отпадъци, различни от депа	0960						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0970						x
ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА /1020+1070/	1010						x
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	1020						x
Интегрирани технологии (integrated technology)	1070						x
ЗА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	1100		x	x	x	x	
АПАРАТУРА ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ	1400						

2. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ ПО ОБЕКТИ

Хил. лева

Наименование на ДМА-ЕП по обекти	Шифър	Пореден № на ДМА-ЕП	Шифър по ЕКАТТЕ	Обща стойност на обекта	Общо изразходвани средства от началото на строежа	Извършени разходи през отчетната година
А	Б	В	1	2	3	4

3. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА И ДНА) С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Хил. лева

	Шифър	**Общо**	Собствени средства на предприятия, фирми и други	Собствени средства на министерства, държавни институции (финансирани от републикански бюджет)	Собствени средства на общините (финансирани от общински бюджет)	Целеви средства за ОС, получени от държавата (субсидии)	Национални фондове			Оперативна програма ОС	Заемни средства от източници в страната (без к.6,7,8)	Средства от чуждестранни източници	
							Предприятия за управление на дейностите по опазване	Доверителен Екофонд	Други фондове в т.ч. Земеделие и други			Безвъзмездни помощи	Заемни средства
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДМА И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ:	**1000**												
ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ /0210+0270/	**0200**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) - /0211+0212+0213+0269/	0210												
Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води	0211												
Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води	0212												
Канализация	0213												
Други за отвеждане на отпадъчни води	0269												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0270												
ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ	**0300**												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА /0401+0470/	**0400**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0401												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0470												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ /0510+0570/	**0500**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0510												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0570												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ	**0600**												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ /0710+0770/	**0700**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0710												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0770												
ЗА ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ	**0800**												
ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ /0910+0970/	**0900**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0911+....+0954+0959+0960/	0910												
Инсталации за оползотворяване на неопасни отпадъци	0911												
Инсталации за оползотворяване на опасни отпадъци	0930												
Депа за неопасни отпадъци	0951												
Депа за опасни отпадъци	0952												
Съоръжения за неопасни отпадъци: транспортиране,съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства,	0953												
Съоръжения за опасни отпадъци: транспортиране, съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране,	0954												
Инсталации за обезвреждане на неопасни отпадъци, различни от депа	0959												
Инсталации за обезвреждане на опасни отпадъци, различни от депа	0960												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0970												
ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА /1020+1070/	**1010**												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	1020												
Интегрирани технологии (integrated technology)	1070												
ЗА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	**1100**												
АПАРАТУРА ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ	**1400**												

Внимание:

1) Оперативна програма за развитие на селските райони и други.

2) Попълват се средствата на предприятия, фирми и други (вкл. и фирмите, на които общините отпускат средства, за извършване на дейности по околната среда, по предварително сключен договор - за почистване, отстраняване, обезвреждане на отпадъци и др. подобни дейности). Тези средства не се финансират от Републикански бюджет.

4. РАЗХОДИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЯ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА) С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ИЗВЪРШЕНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ГОДИНА

	Шифър	Общо Разходи за поддържане на ДМА през отчетната година	Общо разходи по икономически елементи през отчетната година	Разпределение на разходите по икономически елементи (тук не се включват платени суми към ВиК за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, за услуги по събиране и извозване на отпадъци от специализирани фирми и такса за				Амортизация	Извършени мероприятия в натура	Заети лица
				Материали	Външни услуги	Заплати, социални осигуровки, надбавки	Други разходи (не се включва балансовата стойност на продадените активи)			
		Хил.лева							ДКА	БРОЙ
А	Б	к.1 = к.(2+7)	к.2 = к.(3+4+5+6	3	4	5	6	7	8	9
РАЗХОДИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ДМА С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ИЗВЪРШЕНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ:	**1000**									
ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ /0210+0270/	**0200**								x	
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) - /0211+0212+0213+0269/ [1]	0210								x	x
Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води [2]	0211								x	x
Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води [2]	0212								x	x
Канализация [3]	0213								x	x
Други за отвеждане на отпадъчни води [4]	0269								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0270								x	x
ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ	**0300**								x	
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА /0401+0470/	**0400**								x	
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0401								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0470								x	x
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ /0510+0570/	**0500**									
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0511....0518/	0510								x	x
Противоерозионни мероприятия	0511								x	x
Рекултивация на сметища и депа за отпадъци	0512									x
Рекултивация на други нарушени терени	0513									x
Почистване на замърсени земи	0514									x
Почистване на повърхностни и подземни води от замърсители	0515								x	x
Биологическа и интегрирана растителна защита	0516								x	x
Отводняване	0517								x	x
Други (напр. химическа мелиорация)	0518								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0570								x	x
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ	**0600**								x	
ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ /0710+0770/	**0700**								x	
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0710								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0770								x	x
ЗА ЛОВНО- И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ	**0800**								x	
ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ /0910+0970/	**0900**								x	
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0911....+0957+0959+0960/	0910								x	x
Инсталации за оползотворяване на неопасни отпадъци	0911								x	x
Инсталации за оползотворяване на опасни отпадъци	0930								x	x
Депа за неопасни отпадъци	0951								x	x
Депа за опасни отпадъци	0952								x	x
Съоръжения за неопасни отпадъци: транспортиране,съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0953								x	x
Съоръжения за опасни отпадъци: транспортиране, съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0954								x	x
За почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	0955								x	x
За поддържане на транспортни средства и други съоръжения за неопасни отпадъци	0956								x	x
За поддържане на транспортни средства и други съоръжения за опасни отпадъци	0957								x	x
Инсталации за обезвреждане на неопасни отпадъци, различни от депа	0959								x	x
Инсталации за обезвреждане на опасни отпадъци, различни от депа	0960								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	0970								x	x
ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА /1020+1070/	**1010**								x	
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	1020								x	x
Интегрирани технологии (integrated technology)	1070								x	x
ЗА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	**1100**								x	
ЗА ПРОСВЕТНА, ОБРАЗОВАТЕЛНА И ДРУГА ПОДОБНА ДЕЙНОСТ	**1200**								x	
ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ	**1300**								x	
МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ, АНАЛИЗИ И РАЗХОДИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА АПАРАТУРАТА	**1400**								x	
ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТ	**1500**								x	

5. ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ (ДМА) С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ИЗВЪРШЕНИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ (Разпределят се само разходите от раздел 4, к. 2 - общо разходи по икономически елементи)

Хил. лева

	Шифър	**Общо** (сума от кол.2 до кол.12)	Собствени средства на предприятия, фирми и други	Собствени средства на министерства, държавни институции (финансирани от републикански бюджет)	Собствени средства на общините (финансирани от общински бюджет)	Целеви средства за ОС, получени от държавата (субсидии)	Национални фондове			Оперативна програма ОС	Заемни средства от източници в страната (без к.6,7,8)	Средства от чуждестранни източници	
							Предприятия за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС)	Доверителен Екофонд	Други фондове в т.ч. Земеделие и други			Безвъзмездни помощи	Заемни средства
А	Б	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ: /0200+0300+0400+0500+0600+0700+0800+0900+1010+1100+1200+1300+1400+1500/	1000												
ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ /0210+0270/	0200												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) - /0211+0212+0213+0269/	0210												
Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води	0211												
Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води	0212												
Канализация	0213												
Други за отвеждане на отпадъчни води	0269												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0270												
ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ	0300												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА /0401+0470/	0400												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0401												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0470												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА, ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ /0510+0570/	0500												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0511....0518/	0510												
Противоерозионни мероприятия	0511												
Рекултивация на сметища и депа за отпадъци	0512												
Рекултивация на други нарушени терени	0513												
Почистване на замърсени земи	0514												
Почистване на повърхностни и подземни води от замърсители	0515												
Биологическа и интегрирана растителна защита	0516												
Отводняване	0517												
Други (напр. химическа мелиорация)	0518												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0570												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ	0600												
ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ /0710+0770/	0700												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	0710												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0770												
ЗА ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ	0800												
ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ /0910+0970/	0900												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe) /0911....+0957+0959+0960/	0910												
Инсталации за оползотворяване на неопасни отпадъци	0911												
Инсталации за оползотворяване на опасни отпадъци	0930												
Депа за неопасни отпадъци	0951												
Депа за опасни отпадъци	0952												
Съоръжения за неопасни отпадъци: транспортиране,съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0953												
Съоръжения за опасни отпадъци: транспортиране, съхранение и отстраняване на стари замърсявания с отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)	0954												
За почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	0955												
За поддържане на транспортни средства и други съоръжения за неопасни отпадъци	0956												
За поддържане на транспортни средства и други съоръжения за опасни отпадъци	0957												
За инсталации за обезвреждане на неопасни отпадъци, различни от депа	0959												
За инсталации за обезвреждане на опасни отпадъци, различни от депа	0960												
Интегрирани технологии (integrated technology)	0970												
ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА /1020+1070/	1010												
Специализирани съоръжения (end-of-pipe)	1020												
Интегрирани технологии (integrated technology)	1070												
ЗА НАУЧНО ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ	1100												
ЗА ПРОСВЕТНА, ОБРАЗОВАТЕЛНА И ДРУГА ПОДОБНА ДЕЙНОСТ	1200												
ЗА АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ	1300												
ЗА МОНИТОРИНГ, КОНТРОЛ И РАЗХОДИ ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА АПАРАТУРАТА	1400												
ЗА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ОЦЕНКА НА СЪВМЕСТИМОСТ	1500												

Внимание:
1) Оперативна програма за развитие на селските райони и други.
2) Попълват се средствата на предприятия, фирми и други (вкл. и фирмите, на които общините отпускат средства, за извършване на дейности по околната среда, по предварително сключен договор - за почистване, отстраняване, обезвреждане на отпадъци и др. подобни дейности). Тези средства не се финансират от Републикански бюджет.

6. РАЗХОДИ ЗА УСЛУГИ ЗА ОТВЕЖДАНЕ/ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИ (не трябва да се отчитат в Раздел.4)

Левове

	Шиф.	Общо платени суми за извършени услуги	Платени суми към фирми за извършени от тях услуги, без таксите платени на държавните институции и общините	Платени суми и такси към обществения сектор (общини) за извършени услуги
А	Б	1 = (2+3)	2	3
Общо платени суми: /0200+0900/	**1000**			
Платени суми към ВиК за отвеждане и пречистване на отпадъчни води	0200			
Платени суми за третиране на отпадъци	0900			
в т.ч.: платена годишна такса битови отпадъци към общините	0901		x	

Внимание:

1) Разходите се записват без ДДС, ако то подлежи на възстановяване.

2) Тези разходи не трябва да се отчитат в Раздел 4

3) Не се включват платени такси към МОСВ, ПУДООС, Басейнови дирекции и други институции – напр. по съответните закони за околната среда, като Закон за водите, Закон за управление на отпадъците, Закон за атмосферния въздух и други

4) За шиф.0900 - включително платените суми от стопанските субекти към специализираните фирми за поставяне на индивидуални контейнери, извозване на отпадъци и други подобни.

5) За шиф.0900 - Общините отчитат сумите, които са платили като стопански субект, а не платените суми за сметосъбиране и сметоизвозване на територията на населените места. Тук не се записват и получените приходи от годишна такса битови отпадъци от фирмите и гражданите.

6) За шиф.0200 - Ако платените суми са към частно В и К, се попълва кол.2, ако В и К е общинско или държавно се попълва кол. 3.

7. ПРИХОДИ ОТ СТРАНИЧНИ ПРОДУКТИ, ПОЛУЧЕНИ ОТ ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ОКОЛНАТА СРЕДА

Хил. лева

Дейности свързани с околната среда	Шифър	Приходи от странични продукти (получени в резултат от дейности свързани с околната среда)
ОБЩО /2001+...+2006/	**2000**	
От пречистване на отпадъчни води	2001	
От опазване на въздуха	2002	
От опазване на почвата, подземните и повърхностните води	2003	
От опазване на биоразнообразието и защитените територии и обекти	2004	
От отпадъците	2005	
Други	2006	

В този раздел се включват само тези приходи от странични продукти, които са получени от дейности, свързани с околната среда и които не са основен източник на доход за предприятието. Тези приходи от продажба на странични продукти в повечето случаи са характерни за икономически дейности с отраслова класификация КИД 36,37,38,39. Пример за използване на странични продукти в предприятието е генерирането на енергия и материали, получени, в резултат на третиране на отпадъци (биогаз от сметища).

8. ЕКОЛОГИЧНИ ГЛОБИ И САНКЦИИ

Направления	шифър	Изплатени екологични глоби и санкции (чл. 69 и чл. 70 от ЗООС)	Други изплатени екологични глоби и санкции
		Хил. лева	
А	Б	1	2
Общо (1701+1702+....+1707)	1700		
За водите	1701		
За въздуха	1702		
За опазване на почвата, подземните и повърхностните води	1703		
За отпадъците	1704		
За шума	1705		
За биоразнообразие, защитени територии и лечебни растения	1706		
Други	1707		

9. ДАНЪЦИ И СУБСИДИИ ВЪРХУ ПРОИЗВОДСТВОТО И ВЪРХУ ПРОДУКТИТЕ

Видове данъци	шифър	Хил. лева
Данъци върху продуктите	3000	
Други данъци върху производството	3001	
Субсидии върху продуктите	3002	
Други субсидии върху производството	3003	

10. ВНОС НА УСЛУГИ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Видове услуги	шифър	Хил.лева
За отвеждане и пречистване на отпадъчните води	4000	
За третиране на отпадъците	4001	
За почвата, подземните и повърхностни води	4002	

НОМЕНКЛАТУРА НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

КОД	НАИМЕНОВАНИЕ
1	2
0200	**ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ**
0210	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ**
0211	Производствени пречиствателни станции за отпадъчни води
0212	Селищни пречиствателни станции за битови отпадъчни води
0213	Канализационна мрежа (довеждащи канализационни колектори)
0214	Каломаслоуловители
0215	Утаители
0216	Септични ями
0217	Двуетажни утаители / емшери /
0218	Хвостохранилища
0219	Съоръжения и устройства за събиране на отпадъци от акваторията на пристанищата, вкл.плаващи средства - събирачи
0220	Станции за контрол и регулиране на отпадъчни води и мощности за временното им акумулиране /в случай на аварийно изхвърляне на замърсители и повишаване концентрациите им на ПДК / с последващото им прехвърляне в пречиствателни станции
0221	Канални помпени станции
0222	Други съоръжения, инсталации и оборудване за отпадъчните води
0270	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ**
0300	**ЗА ОБОРОТНО ВОДОСНАБДЯВАНЕ**
0301	Системи за оборотно водоснабдяване
0302	Пречиствателни съоръжения в системите за оборотно водоснабдяване
0400	**ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА (без съоръжения, инсталации и оборудване предназначени за опазване чистотата на въздуха в работните помещения)**
0401	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)**
0402	Утаителни камери
0403	Прахоуловители с отражателна преграда или жалузинна решетка
0404	Сухи циклони
0405	Батерийни циклони /мултициклони/
0406	Вентилаторни прахоуловители
0408	Ръкавни/тъканни/ филтри
0409	Слоести/насипни/ филтри

0410	Сухи електрофилтри
0411	Мокри електрофилтри
0412	Скрубери без пълнеж
0413	Скрубери с пълнеж
0414	Мокри циклони
0415	Турболентни прахоуловители /тръби Вентури/
0416	Барботажни прахоуловители
0417	Пеновихрови прахоуловители /ПВП/
0418	Други съоръжения за улавяне или обезвреждане на аерозоли
0419	Абсорбционни инсталации
0420	Адсорбционни инсталации
0421	Термични инсталации
0422	Каталитични инсталации/катализатори за автомобили
0423	Други съоръжения за улавяне или обезвреждане на вредни газови
0424	Газификация и други алтернативни източници на енергия
0425	Сероочистващи инсталации
0426	Други съоръжения, инсталации и оборудване за опазване на чистотата на атмосферния въздух
0427	Каталитични конвектори (автомобилни)
0428	Електрически превозни средства (в т.ч. презареждащи единици и станции, електрическо транспортно оборудване)
0470	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА**
0500	**ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА,ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**
0510	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)**
0511	За корекции на реки и пороища
0512	Прагове
0513	Баражи
0514	Съоръжения за отводняване на заблатени земи
0515	Съоръжения за съхраняване на торове и препарати от растителна защита
0516	Други съоръжения за опазване на почвата и водите (вкл. биолинии за производство на биоагенти за биологична защита)
0570	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА,ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ**
0600	**ЗА ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ**
0601	Активи, съоръжения и други за опазване на водите
0700	**ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ,ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ**
0710	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)**
0711	Посетителски центрове, свързани с дейността по опазване на биологичното разнообразие
0712	Други съоръжения за опазване на биологичното разнообразие и защитени природни обекти

0770	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ,ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ**
0800	**ЗА ЛОВНО И РИБНОСТОПАНСКИ МЕРОПРИЯТИЯ**
0801	Волиери за доотглеждане на ловни и други диви животни
0802	Сеновали
0803	Дивечови огради
0804	Риболюпилни
0805	Отрасни басейни за отглеждане на рибата
0806	Инкубатори
0807	Други съоръжения за отглеждане на дивеч и риба
0900	**ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
0910	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)**
0911	**Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на неопасни отпадъци**
0912	Инсталации за физико-химична обработка
0913	Инсталации за изгаряне на битови отпадъци
0914	Инсталации за изгаряне на производствени отпадъци
0915	Инсталации за биологична обработка
0916	Други съоръжения, инсталации и активи за обработка
0930	**Инсталации за обезвреждане и оползотворяване на опасни отпадъци**
0931	Инсталации за физико-химична обработка
0932	Инсталации за термична обработка
0933	Инсталации за биологична обработка
0934	Инсталации за обработка на радиоактивни отпадъци
0935	Други съоръжения, инсталации и активи за обработка
0950	**Инсталации за отстраняване и съхранение на отпадъци**
0951	Съоръжения (депа) за обезвреждане на неопасни отпадъци
0952	Съоръжения (депа) за обезвреждане на опасни отпадъци
0953	Други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на неопасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, балиране, кантари и други)
0954	Други активи за отстраняване, транспортиране и съхранение на опасни отпадъци (съдове за събиране и съхранение, транспортни средства, кантари и други)
0959	Сгуроотвали
0960	Подземни хранилища за опасни отпадъци
0970	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ**
1010	**ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА** (без тези за намаляване на шума и вибрациите в работните помещения)
1020	**СПЕЦИАЛИЗИРАНИ СЪОРЪЖЕНИЯ (END OF PIPE)**
1021	Шумозащитни екрани

1022	Други съоръжения, предназначени за защита от шума
1070	**ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ (INTEGRATED TECHNOLOGY) ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА**
1400	**АПАРАТУРА ЗА МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ (**измервателни уреди и лаборатории за контрол на качеството на водите, на въздуха, на шума и на почвата ,без тези за опазване чистотата на въздуха и намаляване на шума и вибрациите в работните помещения).

ИНТЕГРИРАНИ ТЕХНОЛОГИИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО ПО НАПРАВЛЕНИЯ - ОРИЕНТИРОВЪЧЕН СПИСЪК (за респондент - Указания)

шифър	Направления / технологии
0270	**ЗА ОТВЕЖДАНЕ И ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ**
	Сепарация на метали, фосфати и флуориди чрез йонизация
	Оборудване и инсталации за кондензация на пара и за охлаждане на вода, изпусната от парни котли
	Охлаждащи колони, при необходимост от редуциране термалното замърсяване, в т. ч. всички допълнителни съоръжения, предназначени за редуциране на аерозолното разпръскване (тези разходи не се включват, ако са свързани с пестене на вода/питейна вода, в случай, че целят увеличаване на рентабилността)
	Охлаждащи съоръжения за вода, изпусната от кранове на парни котли и за кондензат от пара
	Оборудване за очистване и улавяне на изпускания и течове
	Плаващи прегради
	Оборудване за откриване на изтичания
	Буферни басейни и други съоръжения за съхраняване на отпадъчни води с оглед избягване на пикови изпускания или пикови натоварвания
	Изграждане на отделни канализационни системи или на водни/водоохлаждащи системи за по ефективно третиране на отпадъчни води
	Оборудване за намаляване на потреблението или за повторно използване на вода. Филтър за охлаждащи води
	Промяна в технологиите за миене
	Оборудване за PH-управление на химикали за утаяване
	Инсталиране на маслени сепаратори, като част от технологическия процес
	Инсталиране на топлообменник
	Инвестиции във фургони, съдържащи канализационно оборудване
	Система за управление на централна пречиствателна инсталация
	Измервателно оборудване за измерване на потоци
	Програмиране на система за контрол и оборудване за дозиране на добавки
	Пречистване на охлаждащо/смазваща течност при рязане

Реконструкция (капитален ремонт) на тръбопроводна система, водещ до намаляване на загубите

Редуцирано изпускане на азот в отпадъчни води

Резервоари за съхранение на технологична вода

Вакуумна дестилация на вода за промиване

Преминаване към затворени оборотни системи за водно охлаждане за предпазване от и за редуциране на термалното замърсяване

Преминаване към системи за въздушно охлаждане за предпазване и за редуциране на термалното замърсяване на мястото на системите за водно охлаждане

Прилагане на по-скъпи, но по-малко замърсяващи процеси/производствени процеси

Климатично контролирано отводняване на дървен материал с рециклиране

Дейонизация на техническа вода с цел редуциране концентрацията на химикали

Включена система за вода за промиване при проявяване на филми

Включена водна система за техническа вода

Смяна на машина за миене/пране с по-малък разход на вода

Допълнителни разходи за специални принадлежности (в това число за изключватели и клапани, заваръчни шевове вместо фланци, плътно затворени помпени шахти)

Допълнителни разходи за въздушно охлаждане в добавка към водното охлаждане (ако има за цел да ограничи термалното замърсяване)

Допълнителна поддръжка (напр. почистване) на системи за водоохлаждане, в случай че не се разрешава хлориране на охлаждащата вода по екологични причини

Инсталация за извънредно подаване на кислород

Допълнителна помпена инсталация в съществуващи инсталации за намаляване на температурата за изтичащи течности (ако има за цел да ограничи термалното замърсяване)

Инсталация за циркулационен резервоар за студена вода при точково заваряване

Техническа вода за пречистване при миене с използване на основи

Оборудване за предотвратяване образуването на утайки в линия за Ni/Cr

Преминаване към технологии с намалена (или без) употреба на калиев цианид и други токсични съединения

Ултравиолетово осветление за намаляване нарастването на бактериите във водите

0470 ЗА ОПАЗВАНЕ НА ВЪЗДУХА

Замяна и струйна помпа (инжектор) с вакуумна помпа.

Биологична почистваща система

Каталитичен обмен/каталитично пречистване

Катализатор за пречистване на азотни окиси (NOx)

Смяна на охлаждаща система с непряк хладилник

Промяна на хладилен агент в хладилни и климатични инсталации

Промяна на пожарогасители/противопожарна инсталация

Замяна на твърди горива с течни

Замяна на течни горива с природен газ и други газови горива

Замяна на твърди, течни и газови горива с електричество

Контрол на горивните процеси с оглед намаляване емисиите от въглеродни и азотни окиси

Повторна употреба на отработени газове като средство за предотвратяване и редуциране на емисии в атмосферата

Замяна на почистващи/обезмасляващи реагенти и разтворители с вода или други по-безвредни

Въвеждане на електростатично боядисване с по-малък разход на бои и лакове

Реконструкция на вентилационна инсталация и на инсталация за пречистване на въздух в секция за лакиране и боядисване

Преминаване към бои на водна основа

Включени процеси с технологии за обработка с биомаса (газификация на биомаса)

Извънредни разходи за специални принадлежности (в това число кранове и вентили, заварени шевове вместо фланци, пломбирани шахти на помпи)

Плаващи покривала и покрития за резервоари и за други зони за съхранение вкл. за намаляване на изпаренията

Капитална реконструкция на пещ с оглед по-добро горене

Подобряване на термоизолация на пещи и други

Инсталиране на шумозаглушители прегради

Съоръжения за контролни измервания на емисиите

Използване на инсталация за водно рязане

Оборудване и инсталации за кондензация на пара и за охлаждане на вода, изпусната от парни котли

Оборудване за намаляване разпръскването на частици от вятър

Други

0570 ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВАТА,ПОДЗЕМНИТЕ И ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Оборудване и мерки за недопускане на изтичане на вода до почвата - използване на покрития за дъна на басейни и др.

Специализирани системи/дренажи/ за отвеждане на води и газове, които имат за резултат намалено замърсяване на почвата.

Мерки и оборудване за намаляване потреблението на подземните води

Мерки и оборудване за анализ, измерване и мониторинг на нивата на замърсяване в почвата, подземните и повърхностните води

Екстракция на замърсители чрез разтворител или вакуумна екстракция на замърсители

Съоръжения за резервоари и тръби за подземно полагане, напр. електростатична (катодна) защита за опазване на почвите, подземните и повърхностните води, без удължаване периода на използване)

Премахване на подземни резервоари и тръбопроводи с оглед опазване на почвата или на подземните води

Защитна преграда около резервоари за горива и химикали

Други

0770 ЗА ОПАЗВАНЕ НА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО И ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ,ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ОБЕКТИ

Закупуване на земя за цели, свързани с опазването на природата

Схеми за повторно залесяване с цел опазване на видовете

Рехабилитация на ландшафта след добив на пясък, скален материал и други минерали.

Засаждане на дървесни пояси и пояси от храсти около периметъра на фабрики и бизнес постройки

Адаптиране на високи строежи за предотвратяване на сблъсък с летящи птици

"Зелени" пояси и земни прегради, задължителни около местонахождението на фабрики и индустриални паркове

Реконструкция на ландшафта (напр. на кариери)

Ясно обозначаване на електропроводи за предотвратяване на сблъсък с птици

Други

0970 ЗА ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Намаляване на използваните суровини с цел да се намали количеството на отпадъците

Повторна употреба на отпадъчни материали в процеса на производството

Почистване на масла от прокатен стан

Оборудване за пречистване и повторна употреба на масла в технологическия процес.

Рециклиране на емулсии при рязане

Употреба на амбалаж за многократно използване.

Преминаване към кабели без ПВЦ във вътрешността на осветителни тела

Други

1070 ЗА ЗАЩИТА ОТ ШУМА

Фундамент, предназначен за намаляване на вибрациите

Пещи и компоненти с ниски нива на шумови емисии

Двигатели с по-ниско ниво на шум

Горелки с ниско ниво на шум

Други

НАЦИОНАЛЕН СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ОТЧЕТ ЗА РАЗХОДИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ГОДИНА

В съответствие с изискванията на Закона за статистиката чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2005 г; Доп. - ДВ, бр. 98 от 2008 г.)(1) получаваните и събираните при статистическите изследвания индивидуални данни са статистическа тайна и могат да се използват само за статистически цели.

С формуляр „РАЗХОДИТЕ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА“ се събира информация за разходите за опазване и възстановяване на околната среда, съгласно Закона за счетоводството и Националния сметкоплан.

Попълва се от стопански субекти, които са изразходвали средства за придобиване и поддържане на Дълготрайни материални и нематериални активи за околната среда (ДМА-ЕП и ДНА-ЕП):

1. ново строителство;
2. реконструкция и основен ремонт;
3. поддържане и експлоатация на ДМА - ЕП;
4. мероприятия за околната среда;

Включват се и разходите за услуги, свързани с околната среда (за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, и за обезвреждане на отпадъци, в т.ч. такса битови отпадъци към общините)

Не се включват разходите за опазване на здравето и безопасността на работното място.

Ако отчетната единица, участва в мероприятия за околната среда с други стопански субекти, то тя попълва данни само за дяловото си участие.

ПОПЪЛВАНЕ НА АДРЕСНАТА ЧАСТ НА ФОРМУЛЯРА

Адресна част се попълва за всяко предприятие, независимо от това дали са извършвани разходи за опазване и възстановяване на околната среда през отчетната година или отказват да посочат данни.

Адресна част не се попълва само от предприятия, които не са извършвали дейност през отчетната година или са в състояние на ликвидация. Състоянието на фирмата се описва в меню „Неотчетени предприятия“.

В тази част на формуляра се попълват всички характеристики на предприятието: Област, Булстат , Наименование, Местонамиране на дейността, Адрес , Съставител, Телефон, E-mail,Дата, Ръководител, Средно списъчен брой на персонала, Време за попълване на отчета и Бележки по отчета.

На реда моля, посочете средно списъчния брой на наетите по трудово и служебно правоотношение се посочва броят на заетите лица в предприятието, който сте посочили в годишния отчет за заетите лица, средства за работна заплата и други разходи за труд (Част I Раздел 1, ш.1000 и Част II, ш.1400, 1500 и 1600). Включват се лица на пълна и частична заетост (под 50% от времето). Времето на лицата с частична заетост се преизчислява към времето на лицата с пълна заетост, като сумата от отработените часове или дни се делят на общата сума от работни часове/дни за годината. Резултатът се закръглява на цяло число.

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА РАБОТНАТА ЧАСТ

Отчетът се попълва **в хил. лева (цели числа)** за всички Раздели и само за 6 Раздел в левове. (не трябва да се допуска въвеждането на числа с десетичен знак и знаци след десетичната запетая).

РАЗДЕЛ 1 Разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи с екологично предназначение през отчетната година.

1. На ред с ш. 9999 се попълват ОБЩИТЕ разходи на стопанските субекти за придобиване на дълготрайни активи през годината, разпределени по колони според вида и предназначението им. Ако стопанският субект няма направени разходи за придобиване на ДМА и ДНА с **екологично** предназначение (ш. 1000), то този ред ш. 9999 не се попълва.
2. На ш. 1000 и следващите шифри в Раздела се попълват само разходите за придобиване на дълготрайни активи с **екологично** предназначение (Номенклатура на ДМА-ЕП), разпределени по колони според вида и предназначението им. Включват се разходи за придобиване на сгради, съоръжения, други ДМА и земи.
3. В колона 6 на Раздела се включват разходите за придобиване на нематериални активи – продукти от развойна дейност, концесии, патенти и други права и активи.

РАЗДЕЛ 2 Разходи за придобиване на ДМА-ЕП по обекти. Активите се вписват поименно и със съответния шифър от Номенклатурата на ДМА-ЕП.

Съгласно Регламент 295/2008 за Структурната бизнес статистика (SBS), съоръженията за опазване на околната среда се Разделят на два вида:

1. специализирани съоръжения за околната среда (end-of-pipe) – включват се съоръжения, които не участват в производствения процес и служат само за намаляване на замърсяването, което е резултат от производството.
2. интегрирани технологии (integrated technologies) – елементи на производствения процес/технологии, в резултат на които се постига по-малко замърсяване на околната среда в сравнение с други подобни. Често оборудването е напълно интегрирано в производствения процес и не може да се идентифицира като отделен компонент. В този случай се отчита само оценения дял от общата инвестиция, свързан с избора на технология, по-щадяща околната среда. В случаите, когато се модифицира вече съществуваща пречиствателна станция, екологичните инвестиции ще са равни на общия размер на разходите за приспособяване на съоръженията към екологичните изисквания.

Когато интегрираните съоръжения се разпределят по направления – води, въздух и други, се вписва общата стойност на всички съоръжения от този вид на съответния шифър.

Например: за ш. 0270, ако има - биологическа почистваща система и катализатор за пречистване на азотни окиси (NO x), се вписва общата стойност на съоръженията.

В кол. А на Раздела се записва точното наименование на обекта /ДМА - ЕП/, в кол. Б - шифъра съобразно Номенклатурата на дълготрайните материални активи и в кол. В се описват поредните номера на съоръженията от един и същи вид.

В кол.1 се вписва шифър по ЕКАТТЕ за местоположението на обекта /вписването се извършва от ОСИ/.

В кол.3 се попълват средствата, изразходвани от началото на строежа.

В кол.4 се попълват разходите за придобиване на ДМА – ЕП през съответната година. Данните в колоната трябва да са равни на данните в Раздел 1, кол.2 както общо, така и по отделни компоненти на околната среда. Да се следят внимателно обектите и да се сравняват с предходната година тези, които още не са въведени в действие. Да се опишат причините, поради които даден обект не е отчетен.

РАЗДЕЛ 3 Източниците на средства за финансиране на разходите за придобиване на ДМА и ДНА.

По редовете се попълват данни за разходите разпределени по шифрите, описани в Раздел 1, разпределени по колони според източника на финансиране. В кол. 5 се отчитат само субсидии, получени от държавата за околната среда (изключват се тези без целево предназначение – например: енергийни данъци).

РАЗДЕЛ 4 Разходи за поддържане и експлоатация на дълготрайните материални активи с екологично предназначение и извършените мероприятия през отчетната година:

1. На ш.1000 се попълват общите разходи за поддържане на ДМА-ЕП и извършените мероприятия за опазване на околната среда, разпределени по икономически елементи в съответните колони.
2. На следващите редове сумата от ш.1000 се разпределя по направления за околната среда.

В този Раздел **не се включват** разходите на стопанските субекти към ВиК (за извършени услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчните води) и платената годишна такса за битови отпадъци към общините и платените суми към фирми (специализирани производители) за извършените от тях услуги, свързани със събирането и извозването на отпадъците.

Бележка:

1. В кол. 6 се включват други разходи без балансова стойност на продадени активи.
2. В кол. 7 се отчита амортизацията (тя не се счита като разход за околната среда, но е необходим елемент при съставянето на сметките за разходите за околната среда).
3. В кол. 8 се отчита обемът на извършените мероприятия в натурално изражение /декари/. Това са случаите, когато са изразходвани средства за мероприятия с шифри от 0512, 0513, 0514.
4. В кол. 9 се отчитат заетите лица, за които има извършени разходи за работна заплата по съответните направления за околната среда – въздух, отпадъчни води, отпадъци и други. Ако има данни по повече от едно направление за околната среда, а има само един зает – цялата му заплата се записва само срещу едно направление за околната среда. Включват се лица на пълна и частична заетост (под 50% от времето) по дейности за околната среда. Времето на лицата с частична заетост се преизчислява към времето на лицата с пълна заетост, като сумата от отработените часове или дни се делят на общата сума от работни часове/дни за годината. Резултатът се закръглява на цяло число.

РАЗДЕЛ 5 Източници на средства за финансиране на разходите за поддържане и експлоатация на ДМА с екологично предназначение и извършените мероприятия.

По редовете се попълват данни на разходите разпределени по шифрите, описани в Раздел 4 кол.2 (Общо разходи по икономически елементи), разпределени по колони според източника на финансиране. В кол. 5 се отчитат само субсидии, получени от държавата за околната среда (изключват се тези без целево предназначение – например: енергийни данъци).

Бележки за РАЗДЕЛ 3 и РАЗДЕЛ 5.: **Да не се допуска повторно броене, например ако даден приходоизточник фигурира сред приходните форми на други източници за финансиране. Например, средствата, отпуснати под формата на заеми от банки, от различни фондове като "Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда", "Доверителен", не са собствени средства и не трябва да се отчитат в колони 2, 3 и 4.**

РАЗДЕЛ 6 Разходи за услуги, свързани с околната среда (за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, и за обезвреждане на отпадъци, в т.ч. такса битови отпадъци към общините) през отчетната година. Тези платени суми и такси се описват **само** в Раздел 6. Те **не участват** в Раздел 4 и не са елемент от общите разходи, разпределени по икономически елементи.

Данните се попълват **задължително** в **левове** от всички стопански субекти, които имат разходи за услуги, свързани с околната среда през отчетната година:

1. към ВиК за извършени услуги по отвеждане и пречистване на отпадъчните води;
2. платена годишна такса за битови отпадъци към общините;
3. платени суми към фирми (специализирани производители) за извършените от тях услуги, свързани със събирането и извозването на отпадъците.

Бележка: Общините включват само платената от тях такса за битови отпадъци за всички ДМА, за които те са отговорни (вкл. училища, здравни заведения и други). Общините не трябва да отчитат платената от граждани и фирми такса за битови отпадъци. Разходите се записват без ДДС, ако то подлежи на възстановяване.

В Раздел 6 не се включват платени такси към МОСВ, ПУДООС, Басейнови дирекции и други институции – напр. по съответните закони за околната среда: Закон за водите - за ползване на воден обект и други; Закон за управление на отпадъците, Закон за управление на атмосферния въздух и други подобни.

РАЗДЕЛ 7 Приходи от странични продукти получени от дейности, свързани с околната среда.

В този Раздел се включват само тези приходи от странични продукти , които са получени от дейности, свързани с околната среда. Понякога при дейностите свързани с опазване на околната среда се произвеждат странични продукти, които имат икономическа стойност. Те биха могли да бъдат продадени и да генерират допълнителни приходи, или да се използват вътрешно в предприятието и да доведат до намаляване на неговите разходи.

Приходите от продажба на странични продукти могат да се посочат само ако тези продукти не са основен източник на доход за предприятието, напр.- продажба на гипс от газови филтри на високи комини, продажби на утайки от пречистването на отпадъчни води, приходи от използването на инсталации за изгаряне и други подобни.

Пример за използване на странични продукти в предприятието е генерирането на енергия и материали, получени, в резултат на третиране на отпадъци (биогаз от сметища).

Приходи от продажба на странични продукти в повечето случаи са характерни за икономически дейности с отраслова класификация **КИД 36,37,38,39**.

Приходите от странични продукти са равни на сумата от стойността на продажбите на тези продукти и от стойността на продуктите, чрез които се намаляват разходите на фирмите (ако се използват вътрешно).

РАЗДЕЛ 8 Екологични глоби и санкции.

В този Раздел се попълват разходите за глоби и санкции, разпределени по колони 1 и 2:

- съгласно чл.69 и 70 от Закона за опазване на околната среда, (Изм.-ДВ, бр.77 от 2005 г.),
- други за нарушения на закони и подзаконови актове във връзка с околната среда.

РАЗДЕЛ 9 Данъци и субсидии върху производството и продуктите.

Тези показатели не са свързани пряко с опазването на околната среда, но са необходими за съставянето на сметките за разходите за околната среда.

Данъци върху продуктите - това са плащания към държавата, които се налагат в зависимост от обема и стойността на произвежданите стоки и услуги /за единица от дадена стока или услуга/. Такива са: данъци и мита върху вноса; други данъци върху продуктите - акцизи и данъци върху потреблението от сделки в страната, държавни таксови марки, данъци върху финансови и капиталови разходи, данъци при регистриране на МПС, данъци върху застрахователни премии, данъци върху общите продажби или оборота, данъци върху лотария, хазарт и други; ДДС – декларирани за възстановяване минус възстановени.

Други данъци върху производството – това са плащания към държавата, произтичащи от производствения процес, но които не зависят от обема и стойността на произвежданите стоки и услуги. Такива са: данъци върху земя; сгради или др. конструкции, данъци върху използването на дълготрайни активи;

данък върху социалните разходи; данъци върху международни операции; бизнес и професионални лицензи; данъци върху замърсяванията на околната среда и други. **Не се включват:** данъци върху вноса и износа, данъци върху дохода, данъци върху продуктите и други подобни.

Субсидии върху продуктите – плащания от страна на държавата, в зависимост от обема и стойността на произвежданите стоки и услуги за покриване на цената на произведените стоки и услуги.

Други субсидии върху производството - плащания от страна на държавата, независимо от обема и стойността на произвежданите стоки и услуги за покриване на текущите разходи.

РАЗДЕЛ 10. Внос на услуги за опазване на Околната среда (в хил. лв.)

В този Раздел се включва разходи за извършени услуги от чуждестранни фирми, нерегистрирани в България за екологични дейности. Това може да са фирми от държави от ЕС и извън ЕС. Извършените услуги включват:

1. **Пречистване на отпадъчните води, почистване на септични резервоари и други** – включват се още: услуги за привеждане на отпадъчни води до съответните екологични норми; експлоатация на системи или други услуги за пречистване на отпадъчни води, поддръжка на селищни и производствени пречиствателни станции; услуги по събиране, третиране и транспорт на отпадъчни води и води от охлаждане; експлоатация на канализационни колектори, резервоари и други транспортни средства (канализационни превозни средства и т.н.); услуги по инсталиране на машини и оборудване, текущата им поддръжка и ремонт; отстраняване на утайки от пречистване на отпадъчни води; поддръжка, ремонт и почистване на септични ями; мониторинг и услуги по специализиран контрол на замърсяването на водите; консултантски, архитектурни и инженерни услуги, свързани с канализационни проекти.
2. **Третиране на отпадъци** - в тях се включват: всички дейности, свързани с експлоатация на системи за събиране, транспорт, обработка, обезвреждане на опасни/неопасни отпадъци; поддържане на депа за отпадъци; услуги по почистване на улици, извозване на отпадъци до депа, услуги по възстановяване и специализиран контрол на замърсяванията; инсталиране, монтаж, поддръжка и ремонт на съоръжения и оборудване за управление на отпадъци - на пречистващи филтри, инсинератори, оборудване за намаляване на замърсяването.
3. **Отстраняване на замърсявания на почвата, подземните и повърхностните води** – в тях се включват: услуги по възстановяване и специализиран контрол на замърсяванията, услуги за предотвратяване замърсяването на подпочвените води, услуги за намаление на количеството на замърсяващи вещества в почвата и водните обекти - напр. почистване на аварийно замърсяване, обеззаразяване и почистване на повърхностните води след случайно замърсяване, улавяне на дренажни води, обеззаразяване на почвата в бивши промишлени обекти, рехабилитация на минни площадки и на изоставени участъци след рудодобив и каменодобив, на депа за отпадъци и др., почистване на петролни разливи на сушата и морето, измиване на почвата с помощта на дегазиране, отстраняване и третиране на замърсени почви, извозване на замърсители/замърсени продукти, обеззаразяване на депа.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОЯСНЕНИЯ КЪМ РАЗДЕЛИТЕ

В ш.0200 за Раздели 1,2,3 и 4, и ш. 2001 за Раздел 7 да се имат предвид направените разходи само за отвеждане и пречистване на отпадъчни води, независимо че по програма „Околна среда” се изразходват средства и за водоснабдяване с питейна вода.

В ш. 0213 в Раздел 1 се включват разходите на фирмите за изграждане на канализация. В Раздел 4 се включват разходите на фирмите за поддържане на канализацията.

В ш. 0269 в Раздел 1 се включват разходите на фирмите за изграждане на други съоръжения за отвеждане на отпадъчни води. В Раздел 4 се включват разходите на фирмите за отвеждане на отпадъчните води, както и всички разходи за поддържане на съоръженията различни от по-горе описаните.

В ш. 0300 (за оборотно водоснабдяване) се посочват основно разходи на фирми, които извършват производствена дейност. Оборотното водоснабдяване представлява повторно използване на промишлени отпадъчни води след тяхното охлаждане или пречистване до необходимата степен. В резултат на това се намаляват потребностите от чиста прясна вода и се опазват водните ресурси от замърсяване. На този ред не трябва да се отчитат разходи, свързани с водоснабдяване

В ш.0400 Раздел 1 се включват и разходите за придобиване на електрическите превозни средства (презареждащи единици и станции, електрическо транспортно оборудване), а в Раздел 4 се включват разходите за поддържане и на техническите компоненти на електрическите превозни средства (батерии, горивни клетки, електродвигатели). Електрическото транспортно оборудване е екологичен продукт. Евростат предлага да се определи като: превозни средства, оборудвани с един или няколко електромотора (и), които черпят електрическа енергия само от електрическа батерия, горивна клетка или друго устройство за съхранение на енергия. Това определение се отнася само до превозни средства с горивни клетки, но изключва превозни средства оборудвани с електродвигатели и двигатели с изгаряне (хибридни превозни средства), които биха могли да бъдат разбрани като транспортно оборудване с ефективно използване на ресурсите.

В ш.0600 Раздел 1 се попълват разходите за придобиване на активи, съоръжения и други, свързани с лесоустройствени и други проекти, а във Раздел 4 се включват разходите за защита на горските ресурси от болести, вредители и пожари, както и разходите за проведените санитарни сечи. Не се включват разходите за мероприятия в горския фонд - рекултивация и т.н., които се отчитат на редове ш. 0511-0518. В Номенклатурата на дълготрайните материални активи за опазване на околната среда активите, съоръженията и други подобни за опазване на горите са записани с код 0601.

В ш. 0515 се включват всички разходи за съоръжения/мероприятия за намаляване на замърсяването на повърхностни и подземни води. Например: намаляване обема на замърсяващи материали в повърхностните, подземните води и морето, почистване след допълнително замърсяване поради авария (събиране на замърсители, прилагане на химически реагенти, почистване на нефтени разливи).

В ш.0700 на Раздел 1се включват разходите за придобиване на ДМА за опазване на биоразнообразието и защитените територии, защитените зони и обекти, а в Раздел 4 за извършените мероприятия.

В ш.0800 на Раздел 4 не се включват разходите за мероприятия с промишлени цели (рибни запаси и др.)

В ш. 0955 се включват разходите на фирмите и общините за почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковите и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

В ш. 0956 се включват разходите на фирмите и общините за поддържане на транспортни средства и други съоръжения за неопасни отпадъци.

В ш. 0957 се включват разходите на фирмите и общините за поддържане на транспортни средства и други съоръжения за опасни отпадъци.

В ш.1100 на Раздел 1 се включват разходите за лицензи, патенти и други, а в Раздел 4 - за научноизследователска и развойна дейност, свързана с опазване на околната среда (код 702 на отчета за научноизследователската и развойна дейност, включен в Годишен отчет на Нефинансови предприятия /комплект/). Това са разходите за НИРД, свързани с осъществяване на контрол над замърсяването, идентифициране на източниците и причините за замърсяване, неговото разпространение и влияние върху флората, фауната, микроорганизмите и биосферата; създаване на устройства за следене и измерване на всички видове замърсявания; превенция и премахване на замърсяването и др.

В ш.1300 на Раздел 4 се включват изплатените суми за работна заплата, социални осигуровки и надбавки на заетия персонал в административните дейности пряко ангажирани в областта на околната среда, вкл. МОСВ, ИАОС, РИОСВ, РЗИ, ДИК и други.

В ш.1400 на Раздел 1 се включват разходите за придобиване на апаратура за мониторинг и контрол, а за Раздел 4 се включват, както разходите за поддържане на апаратурата за мониторинг и контрол, и анализи и заплатите на персонала зает с тази дейност.

В ш.1500 на Раздел 4 се включват изплатените суми за експертизи и оценки свързани с опазването на околната среда - ОВОС и оценка за съвместимост. Оценката за съвместимост се изготвя в съответствие с разпоредбите на „Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони" (Приета с ПМС № 201 от 31 август 2007 г., Обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г.).

Изготвилите отчета лица носят отговорност за достоверността на информацията съгласно Закона за статистиката (вж. ДВ. бр. 57/25.06.1999; доп. - ДВ. бр.98/2008).